

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí (formulár)

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): 1. polrok 2024

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o miestnych daniach“)

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na ex ante štádium² hodnoteného právneho predpisu: *Hodnotený poslanecký návrh na novelu zákona o miestnych daniach nebol predmetom rokovania vlády Slovenskej republiky*
- Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: [LP/2022/422](#)
- Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: tlač [1056](#) (8. volebné obdobie NR SR)

Ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

² Bližšie informácie sú uvedené na str. 8 Metodického postupu pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorý tvorí prílohu tohto formuláru.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií³

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokaliz.	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
1	b)	Miestny poplatok za komunálny odpad, ktorého zber prebieha vážením na zbernom vozidle pri vyprázdňovaní každej zbernej nádoby.	Zákon č. 582/2004 Z. z. § 79a, § 81 ods. 2	0	-	-

³ Na systematické ex post hodnotenie sú podľa bodu 10.3 jednotnej metodiky zaradené regulácie, pri ktorých:

- a) negatívne vplyvy regulácie na podnikateľské prostredie boli v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie, vypracovanej po 1.6.2021, podhodnotenú, resp. neboli zhodnotenú vôbec, alebo pozitívne vplyvy regulácie boli nadhodnotenú,
- b) ide o poslanecký návrh zákona, ktorý zvyšuje náklady podnikateľského prostredia, alebo znižuje jeho konkurencieschopnosť,
- c) ide o neodstránený rozpor so zástupcami zamestnávateľov v medzirezortnom pripomienkovom konaní,
- d) ide podnet z podnikateľského prostredia, vyplývajúci z aplikačnej praxe.

Plné znenie kritérií zaradovania je uvedené v bode 10.3 jednotnej metodiky.

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST										EX ANTE ⁴	EX POST – EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zarad'. do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. Subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
1	b)	Miestny poplatok za komunálny odpad, ktorého zber prebieha vážením na zbernom vozidle pri vyprázdňovaní každej zbernej nádoby.	Zákon č. 582/2004 Z. z. § 79a, § 81 ods. 2	1.11.2022 (možnosť prvýkrát zaviesť na zdaňovacie obdobie roku 2023)	Poplatníci poplatku za komunálne odpady = podniky (bez fyzických osôb – podnikateľov)	6 843	6 836	0	0	-	-

⁴ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na podnikateľské prostredie (PP) zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, že môže byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj internetový odkaz na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov. Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 2)
Regulácia č. 1 (1. polrok 2024) Miestny poplatok za komunálny odpad, ktorého zber prebieha vážením na zbernom vozidle pri vyprázdňovaní každej zbernej nádoby.
Uveďte spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
<u>Ex ante vplyvy</u> regulácie na podnikateľské prostredie neboli kvantifikované; ide o reguláciu vyplývajúcu zo schváleného poslancského návrhu zákona. <u>Ex post vplyvy:</u> V rámci dotazníka k ex post hodnoteniu regulácie boli oslovené vybrané spoločnosti zabezpečujúce činnosti nakladania s komunálnym odpadom (ďalej aj „zberové spoločnosti“) za účelom zistenia informácií o nákladoch, ktoré vzniknú zberným spoločnostiam v súvislosti so zavedením váženého množstvom zberu komunálneho odpadu. Odpoveď z dotazníka okrem iného poskytla aj Asociácia podnikateľov v odpadovom hospodárstve. Ide najmä o CAPEX (kapitálové) náklady na vybavenie zberného vozidla vážiacim systémom, náklady na vybavenie zberného vozidla evidenčným systémom, náklady na systém, softvér k evidencii a váženiu, náklady na komunikáciu, náklady na čipovanie nádob (čip/nálepka, fyzický pasport a očipovanie nádob), ale aj OPEX (operatívne) náklady, t. j. prevádzkové náklady na váženie a evidenciu, predĺženie procesu vyprázdnenia jednej nádoby, a s tým súvisiace aj dodatočné personálne náklady. Zberové spoločnosti ďalej uviedli, koľko vozidiel je vybavených vážiacim a evidenčným systémom, koľko vozidiel bude potrebné dovybaviť a aký počet obyvateľov na území SR obsluhujú. Na základe týchto údajov bolo možné náklady zberových spoločností extrapolovať na územie SR s tým, že vážený množstvový zber komunálneho odpadu nie je zavedený legislatívnou zmenou plošne, ale zavádza sa postupne (odhad je v tabuľke nižšie, pre rok 2023 to bolo 30 obcí v SR). Tieto nákladové položky si zberové spoločnosti premietajú do ceny poskytovaných služieb obciam, ktoré sú podľa zákona o odpadoch zodpovedné za nakladanie so zmesovým odpadom z domácností a z iných zdrojov, s oddelene vyzbieraným odpadom z domácností a drobným stavebným odpadom (tzn. obce si súťažia a objednávajú služby od zberových spoločností alebo majú zabezpečené vlastné kapacity prostredníctvom komunálneho podniku). Zberové spoločnosti v dotazníku uviedli, že zohľadnenie všetkých vyvolaných nákladov (CAPEX aj OPEX) na zavedenie váženého množstvom zberu komunálneho odpadu by sa premietlo do zvýšenia nákladov na vyprázdnenie jedného zberného miesta (jedna zberná nádoba bez rozlíšenia veľkosti a frekvencie odvozu odpadu) vo výške v priemere 8,46 eur/rok bez DPH. Túto sumu s DPH sme v ďalších rokoch (2024 a ďalej) indexovali dvomi percentami. Predpokladáme, že obce v plnej miere premietnu zvýšené náklady obce na činnosti nakladania s komunálnymi odpadmi pri zavedení váženého množstvom zberu komunálneho odpadu do poplatku za komunálny odpad, ktorý sa vyrubuje poplatníkom formou preddavkov na poplatku a ročného zúčtovania preddavkov na poplatku vo výške naváženého množstva komunálneho odpadu násobeným skutočnými jednotkovými nákladmi obce na odpadové hospodárstvo (alebo pomernú časť nákladov, ak je vážený množstvový zber komunálneho odpadu zavedený iba v časti obce). Poplatníkom podľa zákona o miestnych daniach je fyzická osoba,

právnická osoba, ktorá je oprávnená užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na iný účel ako na podnikanie a podnikateľ, ktorý je oprávnený užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na účel podnikania. Na účely ďalšej kalkulácie ex post hodnotenia počíta iba s jedným priamym nákladom súvisiacim so zvýšením poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Iné druhy nákladov ex post hodnotením neboli identifikované (napr. prevzatie rozhodnutia s vyrubením poplatku, jeho úhrada, atď. nevyvoláva nové, dodatočné administratívne úkony podnikateľov).

Pre ďalšie posudzovanie vplyvov na podnikateľské prostredie boli z kalkulácie logicky vylúčené fyzické osoby - občania a taktiež aj právnické osoby, ktoré nie sú založené na podnikanie. Keďže nie je exaktne známe, ktoré obce zaviedli alebo zavedú vážený množstvový zber komunálnych odpadov, počet dotknutých podnikateľských subjektov bol prepočítaný trojčlenkou cez podiel obcí so zavedeným váženým množstvovým zberom voči všetkým obciam. Pri fyzických osobách – podnikateľoch sa počíta so štvrtinovým vplyvom zvýšenia poplatku za komunálne osoby, pretože náklady na zbernú nádobu v zdaňovacom období sa podľa zákona č. 582/2004 Z. z. rozrátať medzi celkový počet poplatníkov podieľajúcich sa na zbere komunálnych odpadov v tejto zbernej nádobe (ide napr. o súčasné posúdenie tej istej fyzickej osoby - poplatníka, ale v polohe nepodnikateľa, jeho členov domácností, prípadne ďalších fyzických osôb, či už podnikateľov alebo nepodnikateľov podieľajúcich sa na zbere komunálneho odpadu do danej zbernej nádoby).

Tabuľka s kalkuláciou vplyvu na podnikateľské prostredie pri postupnom zavádzaní váženého množstvového zberu komunálnych odpadov:

	2023	2024	2025	2026	2027
počet obcí v SR	2927	2927	2927	2927	2927
počet obcí s váženým zberom (odhad)	30	100	200	300	400
počet dotknutých PO (potenciálne)	264 086	264 086	264 086	264 086	264 086
z toho MSP (potenciálne)	263 438	263 438	263 438	263 438	263 438
z toho ostatné podniky (potenciálne)	648	648	648	648	648
počet FO - podnikateľa (potenciálne)	403 520	403 520	403 520	403 520	403 520
počet dotknutých subjektov (prepočet na počet obcí)	6 843	22 808	45 617	68 425	91 235
počet dotknutých MSP (prepočet na počet obcí)	6 836	22 786	45 573	68 359	91 146
z MSP počet FO - podnikateľa (prepočet)	4 136	13 786	27 572	41 358	55 145
počet dotknutých ost. podnikov (prepočet)	7	22	44	66	89
zvýšenie nákladov nádoba/rok (eur s DPH)	10,15	10,36	10,56	10,77	10,99
zvýš. náklad. FO - pod. podiel na nádobe/rok (eur s DPH)	2,54	2,59	2,64	2,69	2,75
zvýšenie nákladov za zber KO pre PO	37 979	129 112	263 399	402 995	548 083
z toho MSP	37 908	128 884	262 934	402 284	547 105
z MSP FO - podnikateľa	10 497	35 689	72 805	111 391	151 495
z toho ostatné podniky	71	228	465	711	978
zníženie nákladov z poklesu množst. vytv. odpadu o 22%	-48 264	-160 881	-321 762	-482 644	-643 525
z toho MSP	-48 008	-160 027	-320 055	-480 082	-640 109
z MSP FO - podnikateľa	-13 294	-44 312	-88 623	-132 935	-177 247
z toho ostatné podniky	-256	-854	-1 708	-2 562	-3 416
celkový vplyv na náklady spolu	-10 286	-31 769	-58 364	-79 649	-95 442
z toho MSP	-10 101	-31 143	-57 121	-77 798	-93 005
z MSP FO - podnikateľa	-2 796	-8 623	-15 819	-21 544	-25 752
z toho ostatné podniky	-185	-626	-1 243	-1 851	-2 438

celkový vplyv na jeden subjekt	-1,50	-1,39	-1,28	-1,16	-1,05
* predpoklad priemernej ročného paušálneho poplatku 24,30 eur a priemerného poplatku za množstvový zber 92,58 eur					
Ex post hodnotenie zároveň preberá zistenia odbornej štúdie publikovanej Ministerstvom životného prostredia SR o tom, že zavedenie množstvového zberu komunálnych odpadov (bez ohľadu, či je zber vážený alebo nevážený) znižuje produkciu komunálnych odpadov, pretože množstvový zber komunálnych odpadov pôsobí ako prevencia pred tvorbou odpadov (čo je apropos z hľadiska hierarchie tvorby odpadov najcennejší spôsob nakladania s komunálnym odpadom – a naopak najmenej cenným je ukladanie nedokonalého vytriedeného zmesového komunálneho odpadu na skládku komunálnych odpadov, s čím má Slovensko v porovnaní s inými krajinami významný problém). Táto štúdia prezentovala závery, že zavedenie množstvového zberu komunálneho odpadu znižuje produkciu komunálneho odpadu o 22%. Vo výsledku, legislatívna zmena zavedenia váženého množstvového zberu komunálnych odpadov súčasne a neoddeliteľne v tom istom momente pôsobí negatívne a aj pozitívne na podnikateľské subjekty. Jednak im spôsobuje dodatočné náklady, pretože podľa dotazníka boli identifikované konkrétne náklady, ktoré sa premietnu do poplatku za komunálne odpady vyrubeného obcou a jednak tento poplatok sa znižuje skrz menšie množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu. Celkovým zápočtom týchto paralelných efektov vzniká <u>zanedbateľný, ale pozitívny vplyv na podnikateľské subjekty</u>, ktorý spočíva v <u>znížení nákladov podnikateľov</u> na úhrady spojené s poplatkami za komunálne odpady (kalkulácia prezentovaná v tabuľke v úhrnnej sume za podnikateľské subjekty spôsobuje zníženie nákladov o 10 286 eur v roku 2023, s postupne rastúcim pozitívnym vplyvom až po sumu 95 442 eur v roku 2027).					
Uveďte zdroj počtosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):					
Počet subjektov v SR: http://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_SLOVSTAT/og2015rs/v_og2015rs_00_00_00_sk Zmena správania sa poplatníkov pri zavedení množstvového zberu KO: https://www.minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/spravodlive-odpady.html?fbclid=IwAR210SxGy1DISY0IIsICR_JII32sViELbWUesyizYFr57uqP6xP9a8NmGLk Dopadová štúdia o odpadovom hospodárstve so zdrojmi z dotazníka vykonaného na obciach o spôsobe zberu a spoplatnenia komunálneho odpadu a o výške poplatku pri rôznych systémoch zberu komunálnych odpadov: https://www.zmos.sk/oznamy/aktualne-legislativne-zmeny-v-odpadovom-hospodarstve-s-dopadom-na-mesta--obce-a-ich-obyvatelov.htm					
Uveďte dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post): <i>Ak je rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post), vysvetlite dôvod rozdielu. Zároveň vysvetlite rozdiely v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.</i>					
Keďže analýza vplyvov na podnikateľské prostredie nebola vypracovaná, nevznikol rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post).					
Uveďte vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch: <i>Ak v ex ante fáze nie sú vypočítané náklady na celé podnikateľské prostredie, tak uveďte „0“.</i> <i>Ak niektoré náklady regulácie nie sú predpokladané v ex ante fáze vôbec, tiež uveďte „0“ a uveďte prečo.</i>					

0 – v ex ante fáze náklady neboli kalkulované a taktiež nebol určený počet dotknutých subjektov.
Uveďte dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
Gestor neidentifikoval vznik nepredpokladaných nákladov.

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Záväzný postup vykonania a povinné obsahové náležitosti vyhodnotenia

Konzultácie s dotknutými podnikateľskými subjektmi a ich zastupiteľskými organizáciami (ďalej len „účastníci“) tvoria povinnú súčasť ex post hodnotenia, keďže patria medzi základné predpoklady jeho užitočnosti (ďalej len „ex post konzultácie“). Hlavným účelom ex post konzultácií je získanie informácií o tom, ako funguje hodnotená regulácia v praxi, aké spôsobuje podnikateľom náklady a aké zmeny podnikatelia navrhujú na zlepšenie dotknutej oblasti podnikateľského prostredia.

Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční ešte pred vykonaním ex post hodnotenia; na dosiahnutie maximálneho efektu sa odporúča ich uskutočnenie aj po vykonaní ex post hodnotenia k jeho predbežnému zneniu.

*Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční vo forme **cielených** ex post konzultácií a zároveň aj vo forme **verejných** ex post konzultácií. Uskutočnenie ex post konzultácií je možné aj elektronicky, a to prostredníctvom e-mailovej komunikácie. Gestor právneho predpisu na vykonanie cielených ex post konzultácií priamo osloví účastníkov.*

*Zároveň gestor právneho predpisu na vykonanie verejných ex post konzultácií zašle ministerstvu hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií na adresu expost@mhsr.sk. Ministerstvo hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií zverejní na svojom webovom sídle počas obdobia určeného gestorom právneho predpisu, ktoré však **nemôže byť kratšie ako štyri kalendárne týždne**. Ministerstvo hospodárstva zároveň zašle internetový odkaz gestorovi právneho predpisu.*

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:
<u>Verejné ex post konzultácie:</u> - v trvaní od 18.1.2024 do 15.2.2024; - vykonané formou zaslania dotazníka; - zúčastnené podnikateľské subjekty – 0. <u>Cielené ex post konzultácie:</u> - cielené oslovené podnikateľské subjekty: • OLO, a.s., Ivanská cesta 22, Bratislava, IČO 00681300; • FCC Slovensko, s.r.o., Bratislavská 18, Zohor; IČO 31390714; • Marius Pedersen, a.s., Opatovská 1735, Trenčín, IČO 34115901; • Technické služby Mesta Prešov, a.s., Bajkalská 33, Prešov, IČO 31718914; • Technické služby Žiar nad Hronom, s.r.o., A. Dubčeka 45, Žiar nad Hronom, IČO 31609651;

• Verejnoprospešné služby Mesta Liptovský Mikuláš, Družstevná 1, L. Mikuláš, IČO 00183636; • Brantner Nova, s.r.o., Sadová 13, Spišská Nová Ves, IČO 31659641 • Kosit, a.s.; Rastislavova 98, Košice IČO 3620521 - vykonané formou zaslania dotazníka mailom dňa 19.1.2024; - doručená odpoveď od cielene oslovených podnikateľských subjektov: • OLO, a.s., Ivanská cesta 22, Bratislava, 00681300; • FCC Slovensko, s.r.o., Bratislavská 18, Zohor; IČO 31390714; • Marius Pedersen, a.s., Opatovská 1735, Trenčín, IČO 34115901; • Asociácia podnikateľov v odpadovom hospodárstve, Osvetová 24, Bratislava, IČO 31800157.
Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám: Pripomienky, ktoré uviedli podnikateľské subjekty v odpovedi na dotazník, sa netýkali miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, a teda nie zákona č. 582/2004 Z. z., ale procesu zavedenia váženého množstvomého zberu komunálneho odpadu, ktorý je jedným z možných systémov zberu komunálneho odpadu v obci (alebo jej časti). Napriek tomu, problematika zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov priamo súvisí so zákonom o miestnych daniach. Uvedené pripomienky sú uvedené v príslušnom poli nižšie.
Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi: Počas konzultácií boli vznesené pripomienky voči výkonu a fungovaniu v praxi, ktoré sa netýkali miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, a teda nie zákona č. 582/2004 Z. z., ale procesu zavedenia váženého množstvomého zberu komunálneho odpadu, ktorý je jedným z možných systémov zberu komunálneho odpadu v obci (alebo jej časti) (poznámka: ide o problematiku zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Pre transparentnosť uvádzame najmä: - označenie nádob (napr. čipy) a pasport nádob, - zabezpečenie ochrany osobných údajov, - zavádzať množstvový zber minimálne v rozsahu celej obce v rovnakom čase, nerozdeľovať v IBV (individuálna bytová výstavba) áno a KBV (komplexná bytová výstavba) nie; podrobnejšie delenie už vôbec nie („odpadová“ turistika v rámci obce, aj z obcí s váženým množstvomým zberom do obcí, ktoré takýto systém nebudú mať), - zabezpečiť adresné uzamknutie a odomknutie nádob alebo stanovišť na zmesový komunálny odpad v KBV, - vyriešiť rozdiel – sumár hodnôt naváženého odpadu v jednotlivých nádobách nebude rovnaký ako množstvo odpadu určeného odvážením vozidla na koncovom zariadení na nakladanie s odpadmi. I keď pri oboch váženíach sa používajú certifikované váhy, ale z pohľadu Zákona o odpadoch je váha koncového zariadenia smerodajná a vstupuje do evidencie odpadov (pozn. zákon č. 582/2004 Z. z. toto matematicky rieši, pretože celkové náklady obce sa delia celkovou produkciou zmesového komunálneho odpadu a táto jednotková cena sa prerátava naváženou hmotnosťou každej zbernej nádoby). - stanoviť, ako sa bude postupovať v prípade, ak pri vyprázdnení nádoby nedôjde z rôznych príčin (napr. nenačítanie čipu, zlyhanie váženia, hmotnosť odpadu v nádobe je nižšia ako minimálna hmotnosť, ktorú váha odváži a pod.) k jej zváženiu. - ako do poplatku za vážený množstvový zber komunálneho odpadu zahrnúť náklady obce spojené so zberom a zneškodnením komunálneho odpadu v centrálnych zónach (smetné koše), cintorínov, s prevádzkou zberných dvorov a jarným a jesenným upratovaním v obci. Takto vzniknutý odpad nie je adresný, aby ho bolo možné priradiť občanovi (pozn. vysvetlené o dve odrážky vyššie).
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:

Alternatívne riešenia neboli navrhnuté.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:
Alternatívne riešenia neboli navrhnuté.
Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:
Alternatívne riešenia neboli navrhnuté.
Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:
Bude potrebné priebežné monitorovanie zavádzanie váženého množstvomého zberu komunálneho odpadu obcami a následne zhodnotenie skúseností so zmenou tvorby komunálneho odpadu, najmä voči špekulatívnym subjektom, ktoré budú mať za celé zdaňovacie obdobie navážení nula kg zmesových komunálnych odpadov. Potenciálna zmena zákona spočíva v možnosti zavedenia minimálneho poplatku za zapojenie do systému zberu komunálnych odpadov v obci (niečo ako je pri poskytovaní služieb dodávky elektriny, vody alebo plynu). Minimálne náklady súvisia s rozpočítaním iných nákladov obce ako nákladov na vyprázdňovanie konkrétnej zbernej nádoby poplatníka. Gestor právneho predpisu navrhuje upraviť rozrátavanie nákladov dvojzložkovo a to tak, aby sa 10 % nákladov obce rozrátať rovným dielom na každú zbernú nádobu (alternatívne na každého poplatníka poplatníka) a 90 % podľa skutočne navážení množstva zmesového komunálneho odpadu.

Lehota na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia podľa bodu 10.6. jednotnej metodiky sa predĺži o jeden kalendárny polrok, ak podnikateľské subjekty počas tejto lehoty neprejavia záujem o ex post konzultácie, a to aj napriek ich cielenému osloveniu, alebo o ex post konzultácie prejavia záujem až po ich opakovaní. V takomto prípade gestor právneho predpisu v lehote na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia podľa bodu 10.6. jednotnej metodiky zašle ministerstvu hospodárstva na adresu expost@mhsr.sk oznámenie o tejto skutočnosti, ktorú ministerstvo hospodárstva vyznačí v Registri ex post.

Povinnosť vykonať ex post hodnotenie zaniká po tom, čo podnikateľské subjekty ani v predĺženej lehote na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia opakovane neprejavia záujem o ex post konzultácie, a to aj napriek ich cielenému osloveniu. Gestor právneho predpisu oznámi skutočnosť podľa predchádzajúcej vety ministerstvu hospodárstva na adresu expost@mhsr.sk, ktoré ju po jej overení vyznačí v Registri ex post.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Vypracujte pre každú reguláciu osobitne odpovede na nasledujúce otázky:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 1).
Regulácia č. 1 (1. polrok 2024) Miestny poplatok za komunálny odpad, ktorého zber prebieha vážením na zbernom vozidle pri vyprázdňovaní každej zbernej nádoby.
Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť?

Všeobecne, zavedenie množstvého zberu komunálnych odpadov (aj bez jeho váženía) preukázateľne znižuje množstvo produkcie komunálneho odpadu, pretože cez finančne motivovaný nástroj núti pôvodcov komunálnych odpadov jednak zodpovednejšie pristupovať k prevencii vzniku komunálneho odpadu a aj dôslednejšie odpad triediť. Paušálny poplatok je nedokonalý, pretože vykazuje prvky nezasluhovosti a nenúti meniť správanie pôvodcom komunálnych odpadov. Nevážený množstvý zber komunálneho odpadu vykazuje tiež prvky nedokonalosti (podľa zákona č. 582/2004 Z. z. sa poplatok určuje na základe sadzby poplatku, veľkosti zbernej nádoby a frekvencie odvozu odpadu bez ohľadu na skutočné naplnenie zbernej nádoby). Niektoré obce prešli na o niečo efektívnejší nevážený množstvý zber komunálneho odpadu, ktorým je napr. sáčkový, žetónový alebo čipový zber. Aj tieto zbery, nad rámec legislatívneho rámca, majú svoje nedokonalosti. Ako cieľový systém zberu komunálneho odpadu bol v zákone o odpadoch definovaná možnosť zavedenia váženého množstvého zberu komunálneho odpadu, ktorý ale nemal adekvátnu oporu pri vyrubení poplatku. Preto bolo potrebné zmeniť zákon č. 582/2004 Z. z. tak, aby sa definoval spôsob a určenie preddavkov na poplatku, jeho zúčtovanie so skutočnými nákladmi obce podľa naváženého podielu. Zákonom č. 335/2022 Z. z. bol zavedený legislatívny rámec pre obce ako doplnujúci nepovinný spôsob určenia poplatku za komunálne odpady, ktorý by sa ale s odstupom času pri jeho postupnom zavedení v súlade so strategickými zámermi SR v oblasti odpadového hospodárstva mal stať výhradným spôsobom a určením poplatku za komunálny odpad v nadväznosti na zavedený plošný vážený množstvý zber komunálneho odpadu (nateraz sa k tomuto zámeru nepripravuje legislatívna zmena zákona č. 580/2004 Z. z.). Cieľom váženého množstvého zberu komunálneho odpadu je určiť zásluhové spoplatnenie komunálnej služby podobne ako tomu je zásluhové spoplatnenie spotreby vody, elektriny alebo plynu a zníženie celkovej produkcie komunálnych odpadov, čo bude mať priaznivé vplyvy na ochranu životného prostredia.
Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?
Regulácia bola do hodnoteného právneho predpisu zavedená prostredníctvom poslaneckého návrhu zákona. Dotknuté podnikateľské subjekty uviedli, že legislatívny rámec stanovený zákonom č. 582/2004 Z. z. na báze dobrovoľnosti zavedenia váženého množstvého zberu komunálneho odpadu nateraz vyhovuje a nie je ho potrebné meniť. Preto z pohľadu gestora právneho predpisu sme vyhodnotili, že regulácia je primeraná a nie je ju potrebné nateraz meniť.
Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?
Nepredvídané vplyvy zatiaľ neboli pozorované.
Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?
Regulácia je stále opodstatnená.
Alternatívne riešenia z pohľadu gestora: <i>Je možné dosiahnuť cieľ hodnotenej regulácie jej zmenou alebo zmenou aplikačnej praxe (bez zmeny regulácie) tak, že menej zaťažuje podnikateľské prostredie? (t. j. spôsobuje nižšie náklady, nižšie bariéry vstupu na trh, nižší negatívny vplyv na produktivitu, konkurencieschopnosť a pod.)</i>
Alternatívne riešenia k hodnotenej regulácii neboli identifikované.
Výsledok ex post hodnotenia - návrh:
☐ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☒ upraviť aplikačnú prax

*Ak navrhujete reguláciu **upraviť**, tak uveďte ako, akých právnych predpisov (vrátane súvisiacich právnych predpisov) sa úprava dotkne a k akému dátumu účinnosti.*

*Ak navrhujete reguláciu **zrušiť bez náhrady**, tak k akému dátumu účinnosti?*

*Ak navrhujete **upraviť aplikačnú prax**, tak uveďte ako a k akému termínu.*

*Ak navrhujete reguláciu **ponechať bez zmeny**, tak uveďte dôvod.*

Gestor právneho predpisu navrhuje upraviť aplikačnú prax váženého množstvého zberu komunálneho odpadu pri rozrátavaní nákladov na každú zbernú nádobu, pretože doterajšia prax priniesla skúsenosti o navážení nulového zberu na niektoré zberné nádoby za celé zdaňovacie obdobie. Obce však majú náklady nielen kvantitatívne priraditeľné k danej zbernej nádobe a to napr. náklady na zberovú spoločnosť, náklady za uloženie zmesového komunálneho odpadu na skládkach spolu s poplatkom za uloženie odpadu na skládkach podľa zákona č. 329/2019 Z. z., ale aj kvantitatívne nepriraditeľné náklady k zbernej nádobe a to najmä:

- náklady na prevádzku zberného dvora,
- náklady na biologicky rozložiteľné komunálne odpady (zelený a kuchynský odpad),
- náklady na triedené zložky – odpady z obalov a neobalových výrobkov mimo nákladov OZV (Organizácia zodpovednosti výrobcov) (papier, plasty, kovové obaly sklo a VKM – viacvrstvové kombinované materiály),
- náklady na objemný odpad, odpad s obsahom nebezpečných látok, textil, odpadové pneumatiky a pod.,
- náklady na drobný stavebný odpad,
- kapitálové výdavky na činnosti nakladania s odpadom.

Gestor právneho predpisu navrhuje upraviť rozrátavanie nákladov dvojzložkovo a to tak, aby sa 10% nákladov obce rozrátať rovným dielom na každú zbernú nádobu (alternatívne na každého poplatníka poplatníka) a 90% podľa skutočne naváženého množstva zmesového komunálneho odpadu. Lehota na prijatie definovanej legislatívnej úlohy gestor právneho predpisu navrhuje do konca roka 2025 za predpokladu, že bude v legislatívnom procese otvorený zákon o miestnych daniach, resp. zákon o odpadoch z dôvodu plnenia programového vyhlásenia vlády SR, prípadne z dôvodu aj iných zmien v citovaných právnych predpisov pri riešení ďalších problémov aplikačnej praxe.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu (vyplní ministerstvo hospodárstva)

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) v časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v *Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií* (ďalej len „tabuľka č. 1“) doplnil požadované údaje. V ex ante fáze išlo o reguláciu zavedenú poslaneckým návrhom zákona; jej predpokladané náklady neboli vyčíslené. Pre kalkuláciu skutočných nákladov gestor nepoužil prílohu 9b jednotnej metodiky, ale poskytol tabuľku s kalkuláciou vplyvu na podnikateľské prostredie pri postupnom zavádzaní váženého množstvého zberu komunálnych odpadov. K tabuľke kalkulácia vplyvu na podnikateľské prostredie pri postupnom zavádzaní váženého množstvého zberu komunálnych odpadov ministerstvo hospodárstva dopĺňa výpočet na jedného podnikateľa nasledovne: celkové náklady/počet dotknutých subjektov. Výpočet nákladov na jedného podnikateľa teda predstavuje: $10\,286/6843 = 1,50$ eur, pričom rovnaký spôsob výpočtu bol aplikovaný aj na ďalšie roky. *Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante)* (ďalej len „tabuľka č. 2“) obsahuje základné údaje bez vyčíslenia vplyvov. Tabuľku č. 1 a tabuľku č. 2 gestor skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky. Gestor v časti *Doplňujúce*

informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante vysvetlil spôsob výpočtu ex post vplyvov vo vyššie uvedenej tabuľke. Gestor tiež uviedol zdroje početnosti vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky. Keďže ex ante analýza hodnotenej regulácie nebola vykonaná, nevznikol rozdiel v predpokladaných a skutočných nákladoch, ani v počte dotknutých subjektov. Gestor neidentifikoval vznik nepredpokladaných nákladov.

V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo hospodárstva“), a to v stanovenom minimálnom časovom trvaní. Gestor cielene oslovil vybrané subjekty. Počas trvania ex post konzultácií sa zapojili 4 subjekty (ďalej len „účastníci“), z tohto dôvodu boli vykonané úspešne. Účastníci konzultácií nenamietali voči hodnotenej regulácii, avšak pripomienky vzniesli voči výkonu a fungovaniu problematiky v praxi, ktoré gestor uviedol v príslušnom textovom poli. V rámci ex post konzultácií účastníkmi boli navrhnuté alternatívne riešenia, ktoré sa však netýkali priamo hodnotenej regulácie. Uvedené alternatívne riešenia gestor vyhodnotil v príslušnom poli.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia vyplnil všetky požadované údaje. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom adekvátne definované. Gestor určil, aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nie sú známe a existencia regulácie je stále opodstatnená. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, resp. návrh, a to upraviť aplikačnú prax. Úprava aplikačnej praxe je však zameraná na iný právny predpis v predmetnej problematike (zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako je použitý v tabuľke č. 1)

Regulácia č. 1 (1. polrok 2024)

Miestny poplatok za komunálny odpad, ktorého zber prebieha vážením na zbernom vozidle pri vyprázdňovaní každej zbernej nádoby.

Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Primárnym cieľom novelizácie zákona bolo vytvorenie legislatívneho rámca pre určenie miestneho poplatku za komunálny odpad, ktorého zber prebieha vážením na zbernom vozidle pri vyprázdňovaní každej zbernej nádoby.

Zavedenie množstvového zberu komunálnych odpadov sa podľa gestora v praxi preukazuje ako efektívny nástroj na zníženie produkcie verejného odpadu, keďže prostredníctvom finančne motivovaných mechanizmov podnecuje pôvodcov odpadov k zodpovednejšiemu prístupu k prevencii vzniku odpadu a dôslednejšiemu triedeniu odpadov. Paušálny poplatok za zber odpadu je nedostatočný, keďže nevyžaduje aktívnu zmenu správania od producentov odpadu. Množstvový zber bez váženia vykazuje ďalšie nedostatky, pretože v súlade so zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o miestnych daniach“) sa poplatky určujú na základe sadzby, objemu zbernej nádoby a frekvencie zberu, a nie na základe skutočného naplnenia nádoby.

Niektoré obce implementovali efektívnejšie formy neváženého množstvového zberu, ako sú sáčkový, žetónový alebo čipový zber, avšak ani tieto metódy nie sú bezchybné. V zákone o odpadoch je definovaná možnosť zavedenia váženého množstvového zberu s cieľom predstaviť spravodlivejšie spoplatnenie týchto služieb. Vzhľadom na potrebu úpravy zákona o miestnych daniach bolo potrebné vyjasniť princípy stanovenia preddavkov na poplatky a ich zúčtovanie s reálnymi nákladmi obce na základe naváženého podielu odpadu.

Zákom č. 335/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov bol zavedený legislatívny rámec, ktorý poskytuje obciam možnosť postupného zavedenia váženého množstvového zberu ako preferovaného spôsobu určovania poplatkov za komunálne odpady, v súlade so strategickými zámermi Slovenskej republiky v oblasti odpadového hospodárstva. Cieľom váženého množstvového zberu je dosiahnuť spravodlivé spoplatnenie služieb na úrovni podobnej zásluhovému spoplatneniu spotreby vody, elektriny a plynu, pričom sa predpokladá, že tento systém prispeje k zníženiu celkovej produkcie komunálnych odpadov a pozitívne ovplyvní ochranu životného prostredia.

Predmetná regulácia bola na ex post hodnotenie zaradená podľa bodu 10.3 písm. b) jednotnej metodiky, teda ide o reguláciu vyplývajúceho z poslaneckého návrhu zákona. V zmysle ex post hodnotenia gestor konštatuje, že zavedená regulácia predstavuje súčasne negatívne a aj pozitívne vplyvy na podnikateľské subjekty. Jednak im spôsobuje dodatočné náklady (v rámci ex post konzultácií boli identifikované konkrétne náklady súvisiace s poplatkom za komunálne odpady), zároveň sa tento poplatok znižuje cez menšie množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu. Celkovým zápočtom týchto paralelných efektov vzniká zanedbateľný, ale pozitívny vplyv na podnikateľské subjekty, ktorý spočíva v znížení nákladov podnikateľov na úhrady spojené s poplatkami za komunálne odpady, s postupne rastúcim pozitívnym vplyvom do roku 2027).

Účastníci ex post konzultácií uviedli, že legislatívny rámec na báze dobrovoľnosti zavedenia váženého množstvového zberu komunálneho odpadu nateraz vyhovuje a nie je ho potrebné meniť.

Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Alternatívne riešenia boli uvedené nad rámec hodnotenej regulácie a predstavujú návrh na zmenu aplikačnej praxe s cieľom zlepšiť podnikateľské prostredie. Medzi hlavné navrhované oblasti na zmenu a diskusiu patria:

- označenie nádob,
- zabezpečenie ochrany osobných údajov,
- zavedenie množstvového zberu na celom území obce bez rozdelenia,
- uzamknutie a odomknutie nádob na zmesový odpad v miestnych častiach,
- riešenie rozdielov medzi naváženým odpadom a hmotnosťou odvezeného odpadu,
- stanovenie postupu, ak sa nádoba pri vyprázdnení neváži,
- zahrnutie nákladov na zber a zneškodnenie odpadu do poplatku za vážený množstvový zber, keďže tento odpad nie je priraditeľný občanovi.

Ministerstvo hospodárstva na základe vyššie uvedeného odporúča širšiu diskusiu v uvedených oblastiach s podnikateľskými subjektami a zároveň podporuje iniciatívu gestora pri návrhu úpravy aplikačnej praxe nad rámec hodnotenej regulácie.

Odporúčenie:

☐ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☒ upraviť aplikačnú prax

Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Ministerstvo hospodárstva podporuje iniciatívu gestora pri návrhu úpravy aplikačnej praxe nad rámec hodnotenej regulácie a navrhuje vykonať zmeny v riešenej problematike v zmysle znenia návrhu gestora. Gestor plánuje úpravy aplikačnej praxe legislatívne zakotviť do zákona o miestnych daniach, ale taktiež bude potrebná úprava zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon o odpadoch“). Lehotu na prijatie definovanej legislatívnej úlohy gestor právneho predpisu navrhuje do konca roka 2025 za predpokladu, že bude v legislatívnom procese otvorený zákon o miestnych daniach, resp. zákon o odpadoch z dôvodu plnenia programového vyhlásenia vlády SR, prípadne z dôvodu aj iných zmien v citovaných právnych predpisov pri riešení ďalších problémov aplikačnej praxe.

Ministerstvo hospodárstva však pri predmetnej problematike odporúča aj ďalšiu diskusia so širokou verejnosťou.

Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:

Keďže pri regulácii ex ante náklady neboli vyčíslené, nevznikol rozdiel medzi ex ante a ex post nákladmi. Z uvedeného dôvodu sa bod 6.13 Jednotnej metodiky pri tejto regulácii z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov neuplatňuje.